

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. P.- C.**, s miestom podnikania P.P., IČO X., proti žalovanej **Slovenskej republike – Slovenský pozemkový fond**, so sídlom v Bratislave, Búdklová 36, IČO 17 335 345, zastúpenej advokátkou JUDr. R. v P.P. J., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 50/2009, o návrhu žalobcu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

Predsedička senátu 2Co JUDr. M. M. a členovia senátu JUDr. J. A., JUDr. M. K., **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 2Co 38/2010, (vec Okresného súdu Prešov vedená pod sp. zn. 7C 50/2009).

O d ô v o d n e n i e

Podaním zo dňa 15. decembra 2010, žalobca uplatnil námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Prešove. Odôvodnil ju tým, že je účastníkom konania na uvedenom súde vo viacerých veciach, proti Mestu Prešov a uvedení sudcovia sa navonok nejavia nestranne, keď (okrem iného) žijú v tomto meste, majú tu svoje rodiny, známych. Nestrannosť v rozhodovaní sudcov Krajského súdu Prešov zdôvodňoval konkrétne tým, že musel podať ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu Krajského súdu Prešov, ktorý nevyhlásil sudkyňu Okresného súdu Prešov, JUDr. G., z pojednávania a rozhodovania v právnej veci proti Mestu Prešov napriek tomu, že právny zástupca tohto účastníka chodieval na obedy so sudcami Okresného súdu Prešov, tiež viacerí sudcovia Krajského súdu Prešov pôsobili na Okresnom súde Prešov, poznajú sa z čias štúdií ako aj z profesionálneho prostredia s primátorom mesta Prešov., JUDr. H..

Podľa predkladacej správy Krajského súdu v Prešove a jej doplnenia na základe výzvy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4.2.2011, má v danej veci na základe Rozvrhu práce na rok 2011 rozhodovať senát 2 Co zložený z predsedníčky senátu JUDr. M. M. a členov senátu JUDr. J. A., JUDr. M. K., čo znamená, že rozhodovacia činnosť ostatných sudcov tohto krajského súdu nie je v tejto veci daná.

Vzhľadom na uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal len tou časťou námietky zaujatosti, ktorá sa týka sudcov rozhodujúceho senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Prešove (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1, 3 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrenia sudcov senátu 2Co nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosť o ich nezaujatosti v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Uvedení sudcovia uviedli, že nemajú k účastníkom konania a veci žiadny vzťah, necítia sa byť vo veci zaujatí.

Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, v zmysle

(§ 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov) a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu. Výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v prejednávacom prípade neboli splnené .

Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliaďať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom

alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by bola z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. relevantná, a ani z vyjadrení uvedených sudcov, ktorým vec podľa rozvrhu práce pripadla na rozhodnutie, nevyplývajú žiadne zákonné dôvody pre ich vylúčenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovел vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že vo výroku menovaní sudcovia Krajského súdu v Prešove nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 17. marca 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta